

TCMB İLETİŞİMİNDE METİN YAPISI VE OKUNABİLİRLİK ANALİZİ: PARA POLİTİKASI BASIN DUYURULARI ÜZERİNE BİR İNCELEME¹

Mehmet Fatih GÖRGÜN² Erhan DEMİRELİ³ Mert URAL⁴

Makale Bilgisi

Geliş : 28/03/2025
Düzeltilme : 28/04/2025
Kabul : 19/06/2025

Anahtar Kelimeler:

Okunabilirlik Analizi,
Doğal Dil İşleme (NLP),
Merkez Bankası İletişimi,
TCMB
JEL Kodları: E52, E58

Özet

Küreselleşme ile birlikte piyasalar arasında yaşanan entegrasyon merkez bankalarının piyasa ile iletişimini; para politikasının etkinliğini artırmak ve piyasa beklentilerini yönlendirmek adına kritik bir unsur haline gelmiştir. Bu motivasyonla çalışma, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından 2006-2025 yılları arasında yayınlanan para politikası basın duyurularının metin yapısını ve okunabilirlik seviyelerini incelemektedir. Çalışmada, duyuru metinlerinin okunabilirlik skorlarını belirlemek amacıyla altı farklı ölçüm tekniği kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, başkanlık dönemi bazında karşılaştırılarak zaman içerisindeki değişimler gösterilmiştir. Çalışma sonucunda, TCMB'nin para politikası duyuruları, genel olarak teknik ve akademik düzeyde karmaşık metinler olduğu ve kamuoyunun geneli tarafından anlaşılabilirliğinin sınırlı olduğu gözlemlenmiştir. Daha etkili bir iletişim için sadeleştirilmiş metinlerin kullanılması ve kamuoyuna daha erişilebilir duyuruların yayınlanması önerilmektedir.

TEXT STRUCTURE AND READABILITY ANALYSIS IN CBRT COMMUNICATION: AN ANALYSIS OF MONETARY POLICY PRESS RELEASES

Article Info

Received : 28/03/2025
Revised : 28/04/2025
Accepted : 19/06/2025

Keywords:

Readability Analysis,
Natural Language
Processing (NLP), Central
Bank Communication,
CBRT

JEL Codes: E52, E58

Abstract

With globalization, the integration between markets has become a critical element for central banks in terms of communication with the market, to enhance the effectiveness of monetary policy and guide market expectations. Motivated by this, the study examines the text structure and readability levels of the monetary policy press releases published by the Central Bank of the Republic of Turkey (CBRT) between 2006 and 2025. The study utilizes size measuring techniques to determine the readability scores of the announcement texts. The findings are compared on a presidential term basis, demonstrating changes over time. As a result, it was observed that CBRT's monetary policy announcements are generally complex texts at a technical and academic level, with limited comprehensibility for the public. For more effective communication, it is suggested that simplified texts be used, and more accessible announcements be published to the public.

¹ Bu Makalede Etik Kurul İznine Gerek Yoktur.

² Doktora Öğrencisi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Doktora Programı, Gorgun.Mehmetfatih@Ogr.Deu.Edu.Tr, Orcid: 0009-0009-8578-1638

³ Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi, İşletme Bölümü, Erhan.Demireli@Deu.Edu.Tr, Orcid: 0000-0002-3457-0699

⁴ Prof. Dr., Dokuz Eylül Üniversitesi, İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü, Mert.Ural@Deu.Edu.Tr, Orcid: 0000-0003-3252-846x
Görgün, M.F. Ve Demireli, E. Ve Ural M. (2025) Tcmb İletişiminde Metin Yapısı Ve Okunabilirlik Analizi: Para Politikası Basın Duyuruları Üzerine Bir İnceleme, *Uluslararası Sosyal Ve Ekonomik Çalışmalar Dergisi*, 6(1), 110-123, Dor: 10.62001/Gsjises.1667620

GİRİŞ

1930'larda dönemin İngiltere Merkez Bankası Yardımcısı Sir Stephen Harvey, bankanın kamuoyu ile olan iletişimine yönelik bakış açısını, uyguladıkları politikaların nedenlerini açıklamanın tehlikeli olduğu yönünde ifade etmiştir. Günümüzde ise Harvey'in merkez bankalarının iletişimde benimsediği yaklaşım tamamen tersine dönmüştür (Bholat vd., 2018). On yıllar önce merkez bankalarının gizemle örtülü olması ve para politikası yapımcılarının mümkün olduğunca az bilgiyi şifreli olarak iletmesi gerektiği savunulurken, son yıllarda merkez bankalarının şeffaflığına ve iletişim anlayışına olan bakış ciddi şekilde değişmiştir. Bu süreçte, beklentileri yönetmek, para politikasının her geçen gün daha temel bir parçası olmuş ve iletişim politikaları, merkez bankalarının daha kritik bir aracı durumuna gelmeye başlamıştır. Nihayetinde, birçok merkez bankası son yıllarda yüksek derecede şeffaflaşmış ve iletişimlerine çok daha fazla önem verir hale gelmiştir. Merkez bankası iletişimi ise para politikası hedef ve stratejisi ile ekonomik durum ve gelecekteki politika kararları gibi konularda kamuoyuna bilgi sağlanması olarak tanımlanabilecektir (Blinder vd., 2008).

İletişim, piyasa oyuncularının gelecek politikaları tahmin etmelerine yardımcı olarak mevcut ekonomik durumun istikrara kavuşturulmasında kilit rol oynamaktadır. Bu bağlamda, para politikası, sadece ekonomik araçlarla değil politikanın gelecekteki seyrine ilişkin beklentiler aracılığıyla da yürütülebilmektedir. Ancak, merkez bankaları tarafından yapılan duyuru ve açıklamaların yeterinde açık olmaması halinde; iletişimde, piyasa oyuncularının verilen mesajı yanlış veya eksik anlamalarına yol açan bir gürültü meydana gelebilmektedir. Bu durum, duyurulara aşırı tepkiler verilmesine dolayısıyla piyasa oynaklığına sebebiyet verebilecektir (Coenen vd. 2017).

Merkez bankası iletişimi, para politikasının yürütülmesinde hayati bir rol oynamakla birlikte, bankaların hedeflerine ulaşmak için net mesajlara ihtiyacı bulunmaktadır. Merkez bankaları tarafından piyasaları bilgilendirmek ve yönlendirmek amacıyla birçok basın duyurusu, açıklama ve rapor kullanılmasına rağmen metinlerin karmaşıklığı ve teknik yapısı, iletişimin erişilebilirliğini kısıtlayabilmektedir. Bu anlamda merkez bankası metnindeki okunabilirliğin iyileştirilmesi, bilginin politika yapımcılar ve kamuoyuna daha etkin şekilde ulaştırılmasını sağlayacaktır. Merkez bankası iletişimde netliğin artırılması, para politikası kararlarının anlaşılmasının yanı sıra finansal istikrarı da desteklemektedir (Celler, 2024). İletişimdeki netliğin artırılması yoluyla merkez bankalarının hedeflerinin daha iyi anlaşılması, bireysel beklentilerin uyumlaştırılmasına yardım etmekte ve böylece ekonomik aktörler arasındaki anlaşmazlığın azalmasını sağlamaktadır. Bu durum, uzun vadeli beklentilerin hedefler etrafında istikrar kazanması olasılığını ve böylece fiyat istikrarını sağlama şansını artırmaktadır (Glas vd. 2021).

Merkez bankaları, finansal piyasalar ve medya ile iletişimlerinde çok çaba sarf etmelerine rağmen kamuoyu ile iletişim kurarken bu çabaları eksik kalmıştır. Bu bağlamda, merkez bankalarının kamuoyu ile iletişimlerini geliştirmeleri için önemli nedenler vardır. İletişimin kamuoyu tarafından daha iyi anlaşılması, merkez bankaları ve politikaları hakkında halkın nezdinde güven ve kredibilite oluşturabilecektir. Ayrıca, merkez bankaları bu yolla daha geniş kitlelere ulaşarak, kurumsal yönetim ekseninde hesap verebilirliğe yönelik gereklilikleri de yerine getirmiş olmaktadır. Ancak, daha fazla iletişim her zaman daha iyi iletişim anlamına gelmemekte, merkez bankası iletişiminin faydaları kesin, açık ve basit olması halinde ortaya çıkmaktadır. Aksi halde merkez bankası iletişimi para politikasının etkinliğini zayıflatabilecek olup, kamuoyu ile iletişim basit olduğu takdirde işe yarayacaktır (Istrefi, 2019).

İngiltere Merkez Bankası eski baş ekonomisti Andy Haldane (2018), ekonomi ve ekonomi politikasının, kamuoyunun anlayış ve güven eksiği olmak üzere “ikiz açık” (twin deficits) sorunuyla karşı karşıya olduğunu ve bu açıkların ekonomi açısından tehlikeler barındırdığını, açıkların kapatılmasının ise topluma, bireylere ve politika yapıcılara önemli faydalar sağlayacağını belirtmiştir. Bu anlamda kamuoyunun ekonomi ve finans konularıyla daha fazla ilgilenmesinin büyük ve etkili faydaları bulunmaktadır. Ancak, Haldane’e göre kamuoyu katılımının sadece kamuoyuna fayda sağladığını düşünmek yanlıştır. Kamuoyu katılımı sayesinde uzman olmayan bir kitleden veri toplamak, ekonomi gibi karmaşık bir dünyada politika yapıcılar için farklı bakış açıları ve değerli içgörüler sağlamaktadır. Ayrıca Haldane, merkez bankalarının kullandığı bütün kelimelerin %95’inin nüfusun %95’i tarafından erişilemez olduğunu ve kelimeleri basitleştirmek için yoğun çaba sarf edildiğini ifade etmiştir (Haldane, 2018).

Merkez bankası iletişiminde okunabilirliğin artırılması, politika mesajlarının daha geniş kitleler tarafından anlaşılmasını sağlamakta ve para politikasının etkinliğini güçlendirmektedir. Okunabilirlik, metinlerin dilbilgisel yapısı ile kelime ve cümle uzunluğu gibi unsurlarla belirlenmektedir. Merkez bankası metnlerinin okunabilirliğini ölçmek için çeşitli ölçüm teknikleri kullanılmaktadır. FK (Flesch-Kincaid Readability Tests), FOG (Gunning Fog Index), SMOG (Simple Measure of Gobbledygook), CLI (Coleman-Liau Index), ARI (Automated Readability Index) ve LIX (Lesbarhetsindex) gibi endeksler, metinlerin anlaşılabilirlik seviyesini belirlemek için yaygın olarak kullanılan araçlardır. Bu yöntemler genellikle kelime ve cümle uzunlukları, hece yapıları ve kullanılan teknik terminolojinin yoğunluğu gibi değişkenler üzerinden metinlerin zorluk derecesini hesaplamaktadır.

Çalışmada, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası’nın (TCMB) son yirmi yılda yayınlamış olduğu para politikası basın duyurularının metin yapıları ve okunabilirlik skorları incelenmiştir. Yapılan analizler çerçevesinde, duyuru metnlerinin yapı ve okunabilirlik düzeylerinde başkanlık dönemlerine göre yıllar içinde meydana gelen değişimler ele alınmıştır.

Çalışmanın ikinci bölümünde literatür taraması sonuçlarına yer verilmiştir. Üçüncü bölümde veri seti ve araştırma yöntemine yer verilmiş, dördüncü bölümde analiz sonuçları paylaşılmıştır. Beşinci ve son bölümde ise sonuç ve öneriler aktarılmıştır.

LİTERATÜR TARAMASI

Merkez bankası iletişimindeki okunabilirliği konusuna yoğunlaşan literatür incelendiğinde, dünyanın çeşitli bölgelerindeki farklı merkez bankalarının metinleri üzerine çalışmalar yürütüldüğü görülmektedir.

İngiltere Merkez Bankası (BoE) odaklı çalışmalarda Fullwood (2016), İngiltere Merkez Bankası metnlerini okunabilirlik açısından diğer alanlardaki metinlerle karşılaştırmış; Bholat ve diğerleri (2018), bankanın okunabilirliğini yükseltmek adına yayınları zenginleştirerek katmanlara ayırdığını ve böylece farklı kitlelere hitap ettiğini ifade etmiş; Haldane ve McMahon (2018), bu yeni katmanlı yayınların etkilerini ölçmek için anket çalışması uygulamış ve bankanın denemelere devam etmesi gerektiğini vurgulamış; Istrefi (2019), bankanın para politikası yayınlarının okunabilirliğini analiz etmiş ve metinlerin sade bir dille yazılması yoluyla kamuoyuna ulaşılabilirliğini belirtmiş; Munday ve Brookes (2021) ise kamuoyu ile iletişimi etkili bir politika aracı olarak kullanmak isteyen merkez bankaları için öneriler getirmiş ve basit cümleler kurulması gerektiğine dikkat çekmiştir.

Avrupa Merkez Bankası'nı (ECB) merkeze alan çalışmalarda Ferrara ve Angino (2021), bankanın iletişimlerinden oluşan bir veri setini kullanarak okunabilirlik analizleri gerçekleştirmiş ve dijital iletişim ile sosyal etkileşim arasında güçlü bir bağ olduğunu göstermiş; Glas ve Müller (2021) ise banka yönetim kurulu üyelerinin konuşma sıklığının fazlaştığını ancak konuşmaların ciddi oranda kısaldığını tespit etmiş ve bu bağlamda banka iletişiminin anlaşılabilirliğinin yükseldiğini bulgulamıştır.

Orta ve Doğu Avrupa'da faaliyet gösteren merkez bankalarının okunabilirliğini inceleyen çalışmada Celler (2024), banka iletişimlerinin okunabilirliği temelinde önemli farklılıklar tespit etmiş ve koşullara sahip olan dönemlerde merkez bankalarının okunabilirlik düzeylerinin değişkenlik gösterdiği sonucuna varmıştır.

Avustralya kıtasındaki durumu inceleyen Huang ve Simon (2021), merkez bankası açıklama ve raporlarını da içeren farklı ekonomik yayınların okunabilirlik seviyelerini ölçmek için farklı eğitim düzeylerindeki kişiler üzerinde anket çalışması yapmış ve farklı içeriklere sahip farklı belgelerle daha fazla kişiye ulaşmaya odaklanılması gerektiğini vurgulamıştır.

Hindistan Merkez Bankası (RBI) tarafından yayınlanan para politikası açıklamalarını değerlendiren Mathur ve Sengupta (2019), okunabilirlik düzeylerinin zaman içerisinde ne kadar değiştiğini analiz etmiş ve bu değişimin hisse senedi piyasasını ne ölçüde etkilediğini araştırmış, son yıllarda para politikası açıklamalarının daha okunabilir olduğunu ve karmaşık açıklamaların hisse senedi piyasasındaki hacim ve oynaklık üzerinde kalıcı olmayan bir etkisi bulunduğunu belirtmiştir.

Güney Amerika kıtasına bakıldığında Nicolay ve Oliveira (2018), Brezilya Merkez Bankası (CBB) toplantı tutanaklarını okunabilirlik endeksleri ile analiz etmiş ve enflasyon oynaklığı ile para politikası sinyallerinin tutanakların okunabilirliğini etkilediğini göstermiş; Mello ve Ponce (2023) ise Uruguay Merkez Bankası tarafından yayınlanan para politikası duyurularının okunabilirlik analizini yapmış ve okunabilirlik düzeylerinin enflasyon beklentileri üzerinde etkili olduğunu belirtmiştir.

Afrika'da yapılan bir çalışmada, Tumala ve Omotosho (2019) tarafından Nijerya Merkez Bankası tarafından yayınlanan para politikası duyurularının okunabilirlik analizi yapılmış ve metin yapılarının karmaşıklaşarak zaman içinde okunabilirlik düzeylerinin düştüğü bulgulanmıştır.

Gelişmekte olan ülkelerin merkez bankalarının iletişimlerini Amerika Merkez Bankası (FED) ve Avrupa Merkez Bankası (ECB) iletişimleriyle okunabilirlik temelinde karşılaştıran Evdokimova vd. (2023), eskiden gelişmekte olan ülke merkez bankalarındaki okunabilirliğin FED ve ECB'ye nazaran daha iyi durumda olduğunu, ancak son yıllarda bu gelişmiş merkez bankalarının iletişimlerini geliştirerek farkı kapattığını, buna rağmen genel olarak tüm merkez bankalarının okunabilirlik düzeylerinin yüksek eğitim seviyesine karşılık geldiğini belirtmiştir.

İncelenen çalışmalar toplu olarak değerlendirildiğinde, literatürde henüz merkez bankası iletişimi okunabilirliği konusunda yeteri kadar gelişme sağlanmadığına, bankaların bu konuda farklı yöntemlerle çalışmaya devam ettiğine, merkez bankası iletişiminin basit olması halinde daha fazla fayda sağlayacağına, daha geniş kitlelere hitap etmek isteyen merkez bankalarının bu durumu dikkate alarak iletişim kurmaları gerektiğine ve para politikası iletişiminin kamuoyu tarafından daha anlaşılır hale gelmesinin beklentileri yönetme kabiliyetini yükseltebileceğine dair genel bir kanı oluştuğu anlaşılmaktadır.

ARAŞTIRMA YÖNTEMİ

Bu bölümde, araştırmada kullanılan veri seti ve uygulanan analizler hakkında detaylara yer verilecektir.

Veri Seti

Çalışmada, 24.01.2006 – 06.03.2025 tarihleri arasında TCMB resmi internet sitesinde yayınlanan 222 adet para politikası basın duyurusu kullanılmıştır. Analizler için literatürde yoğun olarak kullanılan okunabilirlik endeksleri tercih edildiğinden ve farklı merkez bankalarının okunabilirlik skorları ile olası karşılaştırmaların daha rahat yapılabileceğine inanıldığından, TCMB tarafından kaleme alınan orijinal İngilizce metinlerden yararlanılmıştır.

Araştırma Yöntemi

Okunabilirlik skorlarının hesaplaması için Python ortamındaki textstat kütüphanesinden faydalanılmıştır. Yine okunabilirlik skorlarının hesaplamasında, formülleri aşağıda gösterilen FK (Flesch-Kincaid Readability Tests), FOG (Gunning Fog Index), SMOG (Simple Measure of Gobbledygook), CLI (Coleman-Liau Index), ARI (Automated Readability Index) ve LIX (Lesbarhetsindex) endeksleri tercih edilmiştir.

$$FK = 0,39 \times \left(\frac{\text{Kelime Sayısı}}{\text{Cümle Sayısı}} \right) + 11,8 \times \left(\frac{\text{Hece Sayısı}}{\text{Kelime Sayısı}} \right) - 15,59 \quad (1)$$

$$FOG = 0,40 \times \left(\left(\frac{\text{Kelime Sayısı}}{\text{Cümle Sayısı}} \right) + 100 \times \left(\frac{3^+ \text{ Heceli Kelime Sayısı}}{\text{Kelime Sayısı}} \right) \right) \quad (2)$$

$$SMOG = 1,0430 \times \sqrt{3^+ \text{ Heceli Kelime Sayısı} \times \left(\frac{30}{\text{Cümle Sayısı}} \right)} + 3,1291 \quad (3)$$

$$CLI = 5,88 \times \left(\frac{\text{Karakter Sayısı}}{\text{Kelime Sayısı}} \right) + 29,6 \times \left(\frac{\text{Cümle Sayısı}}{\text{Kelime Sayısı}} \right) - 15,8 \quad (4)$$

$$ARI = 4,71 \times \left(\frac{\text{Karakter Sayısı}}{\text{Kelime Sayısı}} \right) + 0,5 \times \left(\frac{\text{Kelime Sayısı}}{\text{Cümle Sayısı}} \right) - 21,43 \quad (5)$$

$$LIX = \left(\frac{\text{Kelime Sayısı}}{\text{Cümle Sayısı}} \right) + \left(\frac{6^+ \text{ Heceli Kelime Sayısı}}{\text{Kelime Sayısı}} \times 100 \right) \quad (6)$$

FK endeksi, en sık tercih edilen yöntemlerden biri olup cümle ve kelime uzunluklarına odaklanmaktadır. FOG endeksi ise FK endeksi gibi cümle ve kelime uzunluklarına odaklanmakta, ancak fazla heceli kelimeleri temel aldığından, karmaşık ve uzun kelimeler kullanılan teknik ve akademik metinler için daha fazla önerilmektedir. SMOG endeksi, sadece 3 ve daha fazla hece bulunduran kelimelere göre hesaplama yapmakta ve özellikle tıbbi ve akademik metinler için yüksek doğrulukta sonuçlar üretebilmektedir. CLI ve ARI endeksleri, cümle ve kelime uzunluklarını hesaplamakta, ancak öncekilerden farklı olarak hece yerine karakter sayılarını esas almaktadır. Buraya kadar sayılan endekslerin sonuçları, bu aralıkla sınırlı olmamakla beraber, genelde 0 ilâ 20 arasında çıkmaktadır ve bu sonuçların her biri ABD eğitim sistemine göre bir sınıf seviyesine karşılık gelmektedir. Buna göre, 0 – 5 arası skora sahip metinler ilkökul, 6 – 8 arası skora sahip metinler ortaokul, 9 – 12 arası skora sahip metinler lise, 13 – 16 arası skora sahip metinler üniversite ve 17 – 20 arası skora sahip metinler ise lisansüstü eğitim düzeyine tekabül etmektedir. Anlaşıldığı üzere, okunabilirlik skoru arttıkça metinlerin zorluk derecesi giderek yükselmekte ve metinler çok kolaydan çok zora doğru yol almaktadır. LIX endeksi ise 6 ve daha fazla heceli kelimeleri temel almakta ve sonuçları genelde 0 – 60 arasında çıkmaktadır. LIX skoru 30'a kadar olan metinler kolay, 31 – 45 arası olan metinler orta ve zor, 46 üzeri olanlar ise çok zor olarak nitelendirilebilecektir.

Cümle ve kelime uzunluklarından ne şekilde etkilendiklerine bakıldığında, formülleri gereği FK, FOG ve LIX endeksleri cümle uzunluklarından yüksek derecede etkilenmektedirler. FOG ve LIX endeksleri, uzun heceli kelimelere de odaklandığından kelime uzunluklarından da yüksek derecede etkilenmekte, FK ise noktada orta derecede kalmaktadır. SMOG endeksi, sadece 3 ve daha fazla heceli kelimeleri esas aldığından, kelime uzunluklarında yüksek derecede ve cümle uzunluklarından düşük derecede etkilenmektedir. CLI ve ARI endeksleri ise cümle uzunluklarından orta derecede etkilenmekte, ancak kelime içindeki karakterlere odaklanmaları sebebiyle kelime uzunluklarından yüksek derecede etkilenmektedirler. CLI ile ARI endeksleri arasındaki en temel fark, ARI tekniğinin harf ve rakamların yanı sıra diğer sembolleri de karakter olarak kabul etmesidir.

Okunabilirlik hesaplama yöntemleri birbirine benzer olsa da kullanılan formüller gereği her zaman aynı veya birbirine yakın sonuçlar üretmemektedirler. Bu sebeple analize başlamadan önce kullanılacak metnin yapısı iyi irdelenmeli ve buna göre bir teknik seçilmeli veya birden fazla tekniği bir arada kullanarak kıyaslama yoluyla en doğru sonuca ulaşmaya çalışılmalıdır. Ayrıca, bu teknikler metinlerin kullandığı dili ve içeriklerini önemsememektedir. Bu bağlamda, okunabilirlik analizi sonucunda kesin hükümlere varmak yerine fikir verici nitelikte yorumlar çıkarmak daha doğru olacaktır.

VERİ ANALİZİ

24.01.2006 – 06.03.2025 dönemi itibarıyla TCMB tarafından yayınlanan para politikası basın duyurularına ilişkin yıl bazlı bilgiler Tablo 1'de gösterilmiştir. Tabloda da görüldüğü üzere, 2017 – 2019 dönemindeki düşüş ve diğer istisnalar dışında TCMB genellikle yılda 12 adet para politikası duyurusu yayınlamayı tercih etmiştir. Ayrıca, 2020 yılı itibarıyla duyurularda kullanılan cümle sayılarının 200'ü aşması nedeniyle TCMB'nin bu dönemden itibaren para politikası iletişimini artırmış olduğu belirtilebilecektir.

Tablo 1. 06.03.2025 Tarihi İtibarıyla TCMB Para Politikası Basın Duyurularının Yıl Bazlı Metin Yapıları

Yıl	Başkan	Duyuru Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Duyuru Başına Cümle Sayısı	Toplam Kelime Sayısı	Cümle Başına Kelime Sayısı
2006	Durmuş Yılmaz	14	177	12,64	5.199	29,37
2007	Durmuş Yılmaz	12	139	11,58	3.570	25,68
2008	Durmuş Yılmaz	12	135	11,25	3.677	27,24
2009	Durmuş Yılmaz	11	122	11,09	3.616	29,64
2010	Durmuş Yılmaz	12	143	11,92	3.858	26,98
2011	Durmuş Yılmaz - Erdem Başçı	13	146	11,23	4.255	29,14
2012	Erdem Başçı	12	156	13,00	3.883	24,89
2013	Erdem Başçı	12	172	14,33	3.897	22,66
2014	Erdem Başçı	13	133	10,23	3.468	26,08
2015	Erdem Başçı	12	138	11,50	3.604	26,12
2016	Erdem Başçı - Murat Çetinkaya	12	158	13,17	3.745	23,70
2017	Murat Çetinkaya	8	93	11,63	2.049	22,03
2018	Murat Çetinkaya	9	87	9,67	1.768	20,32
2019	Murat Çetinkaya - Murat Uysal	8	126	15,75	2.498	19,83
2020	Murat Uysal - Şahap Kavcıoğlu	12	217	18,08	4.820	22,21
2021	Şahap Kavcıoğlu	12	230	19,17	5.726	24,90
2022	Şahap Kavcıoğlu	12	286	23,83	7.275	25,44
2023	Şahap Kavcıoğlu - Hafize Gaye Erkan	12	237	19,75	6.020	25,40
2024	Hafize Gaye Erkan - Yaşar Fatih Karahan	12	212	17,67	4.649	21,93
2025	Yaşar Fatih Karahan	2	36	18,00	710	19,72
Toplam		222	3.143	14,16	78.287	24,91

* Metinlerin başındaki ve sonundaki standart cümleler çıkarılmıştır.

Tablo 2’de, yukarıda yıl bazlı verilen duyuru, cümle ve kelime sayılarının başkanlık dönemi bazlı durumları görülmektedir. Tablo 2’de dikkati çektiği üzere, yukarıda bahsedilen duyuru sayılarının düştüğü 2017 – 2019 dönemi Murat Çetinkaya başkanlığına, metinlerde kullanılan toplam cümle sayılarının 200’ü ilk defa aştığı 2020 yılı ise Murat Uysal’ın başkanlığına denk gelmektedir. Yine, Yaşar Fatih Karahan’ın başkanlık görevine geldiği 2024 yılında, cümle ve kelime sayılarında belirgin bir düşüş yaşanmıştır. Buradan hareketle başkan değişimlerinin gerek TCMB iletişimini etkilediği anlaşılmaktadır. Görgün ve Demireli (2025), çalışmalarında TCMB para politikası basın duyuruları üzerine yaptıkları benzerlik, içerik ve duygu analizleri neticesinde benzer sonuca varmışlardır.

Tablo 2. TCMB Para Politikası Basın Duyurularının Başkanlık Dönemi Bazlı Metin Yapıları

Başkan	Başkanlık Dönemi (Duyuru Bazlı)	Duyuru Sayısı	Toplam Cümle Sayısı	Toplam Kelime Sayısı	Toplam Hece Sayısı	Toplam Karakter Sayısı
Durmuş Yılmaz	28.04.2006 - 23.03.2011	61	718	19.725	35.945	129.496
Erdem Başçı	21.04.2011 - 24.03.2016	62	744	19.016	34.304	123.738
Murat Çetinkaya	20.04.2016 - 12.06.2019	30	343	7.415	13.808	49.448
Murat Uysal	25.07.2019 - 22.10.2020	14	279	5.977	11.822	41.439
Naci Aşbal	19.11.2020 - 18.03.2021	5	74	1.981	3.909	13.679
Şahap Kavcıoğlu	15.04.2021 - 25.05.2023	26	595	14.916	28.967	101.498
Hafize Gaye Erkan	22.06.2023 - 25.01.2024	8	126	3.207	6.126	21.513
Yaşar Fatih Karahan	22.02.2024 - 6.03.2025	13	232	4.933	9.720	33.964

* Metinlerin başındaki ve sonundaki standart cümleler çıkarılmıştır.

Analizler kapsamında TCMB tarafından yayınlanan 222 adet basın duyurusu metninin her birinin okunabilirlik skorları hesaplanmıştır. Tablo 3’te, altı farklı endeks ile hesaplanan okunabilirlik skorlarının başkanlık dönemi bazında ortalamaları yer almaktadır.

Tablo 3. TCMB Para Politikası Basın Duyurularının Başkanlık Dönemi Bazlı Okunabilirlik Skorları

Başkan	Başkanlık Dönemi (Duyuru Bazlı)	Duyuru Sayısı	FK	FOG	SMOG	CLI	ARI	LIX
Durmuş Yılmaz	28.04.2006 - 23.03.2011	61	13,33	13,96	15,50	14,09	14,34	57,78
Erdem Başçı	21.04.2011 - 24.03.2016	62	13,36	13,98	15,45	13,78	14,29	57,64
Murat Çetinkaya	20.04.2016 - 12.06.2019	30	13,33	14,45	15,78	14,70	14,19	59,01
Murat Uysal	25.07.2019 - 22.10.2020	14	16,14	15,42	17,56	16,57	17,04	65,24
Naci Ağbal	19.11.2020 - 18.03.2021	5	18,28	18,09	18,98	16,61	19,60	69,90
Şahap Kavcıoğlu	15.04.2021 - 25.05.2023	26	17,05	17,10	18,71	16,20	18,53	66,66
Hafize Gaye Erkan	22.06.2023 - 25.01.2024	8	16,66	16,10	18,64	15,48	17,86	66,45
Yaşar Fatih Karahan	22.02.2024 - 6.03.2025	13	16,00	15,16	17,92	16,34	16,90	63,26

Okunabilirlik skorları incelendiğinde, Durmuş Yılmaz ve Erdem Başçı dönemlerinde FK, FOG, SMOG, CLI ve ARI okunabilirlik skorları 13 ilâ 16 arasında gerçekleşmiş olup LIX endeksi 57 bandında skorlanmıştır. Bu bağlamda, her iki dönemde de yayınlanan duyurular üniversite düzeyinde eğitim görmüş kişilere hitap etmektedir. LIX skoruna göre ise bu dönemlerde yayınlanan duyurular, çok zor derecedeki akademik ve teknik metinler kapsamına girmektedir. Murat Çetinkaya dönemine ait okunabilirlik zorluk dereceleri genel itibarıyla önceki iki başkanlık dönemi ile paralellik göstermekle birlikte, LIX skorunun artış gösterdiği dikkati çekmektedir. LIX yöntemi yapısı gereği altı ve daha fazla heceli kelimelere odaklanmakta ve metin içindeki karmaşık kelimelerin sayısı arttıkça LIX skoru da yükselmektedir. Diğer okunabilirlik ölçüm teknikleri, hece sayılarını hesaba katmamaları veya halihazırda 3 ve daha fazla heceli kelimeleri hesaba katmaları nedeniyle çok uzun ve karmaşık kelimelerden LIX tekniği kadar etkilenmeyebilmektedirler. Bu kapsamda, Murat Çetinkaya döneminde, yukarıda bahsedildiği üzere daha az iletişim kurulmasına rağmen önceki iki başkana nazaran daha fazla teknik terim kullanıldığı dile getirilebilecektir.

Murat Uysal dönemindeki okunabilirlik skorlarında belirgin bir artış gözlemlenmektedir. Bu dönemde skorlar 16 eşliğini aşarak anlaşılabilirlik lisansüstü eğitim düzeyine çıkmış, LIX skoru da dramatik şekilde yükselmiştir. Bu durum, metinlerdeki karmaşık kelimelerin daha da fazlaştığını göstermektedir. SMOG endeksi de sadece 3 ve daha fazla hece barındıran kelimeleri dikkate aldığından, bu skorun dönemin en yükseği olması, yine metinlerde daha uzun kelimeler tercih edildiğine işaret etmektedir. Tablo 4'teki birim başına düşen cümle, kelime, hece ve karakter sayılarına bakıldığında, Murat Uysal döneminde yayınlanan duyuruların zorluk derecesinin yükselmesinin altında yatan nedenler anlaşılabilir. Aşağıda görüldüğü üzere, dönemin cümle başına düşen kelime sayısında artış gözlemlenmesi de kelime başına düşen hece ve karakter sayıları tüm dönemlerin en yükseğine ulaşmıştır. Bu bağlamda, okunabilirlik ölçüm tekniklerinin formüllerinde hece ve karakter sayılarının katsayılarının daha yüksek olması, skorlardaki yükselişi net şekilde açıklamaktadır.

Naci Ağbal döneminde, okunabilirlik skorları tüm zamanların en yükseğine ulaşmıştır. Bu kısa dönemde, duyuru metinlerinde kullanılan cümle sayısı belirgin şekilde düşmüş, ancak cümle uzunlukları önceki iki başkanlık dönemine göre ciddi oranda artmıştır. Yine bu dönemde kelime başına düşen hece ve karakter sayılarının da yüksek seyrettiği görülmektedir.

Tablo 4. TCMB Para Politikası Basın Duyurularının Başkanlık Dönemi Bazlı Ortalama Metin Değerleri

Başkan	Başkanlık Dönemi (Duyuru Bazlı)	Duyuru Sayısı	Duyuru Başına Cümle Sayısı	Cümle Başına Kelime Sayısı	Kelime Başına Hece Sayısı	Kelime Başına Karakter Sayısı
Durmuş Yılmaz	28.04.2006 - 23.03.2011	61	11,77	27,47	1,82	6,57
Erdem Başçı	21.04.2011 - 24.03.2016	62	12,00	25,56	1,80	6,51
Murat Çetinkaya	20.04.2016 - 12.06.2019	30	11,43	21,62	1,86	6,67
Murat Uysal	25.07.2019 - 22.10.2020	14	19,93	21,42	1,98	6,93
Naci Ağbal	19.11.2020 - 18.03.2021	5	14,80	26,77	1,97	6,91
Şahap Kavcıoğlu	15.04.2021 - 25.05.2023	26	22,88	25,07	1,94	6,80
Hafize Gaye Erkan	22.06.2023 - 25.01.2024	8	15,75	25,45	1,91	6,71
Yaşar Fatih Karahan	22.02.2024 - 6.03.2025	13	17,85	21,26	1,97	6,89

Şahap Kavcıoğlu döneminde, okunabilirlik skorlarında genel olarak bir gerileme yaşansa da metinlerin zorluk dereceleri halen çok yüksek seviyededir. İyimser bir dil ve kademeli faiz indirimleri ile politika ve strateji değişikliği yaşanan bu dönemde, duyuru metinlerinde kullanılan ortalama cümle sayısı incelenen dönemin en yüksek seviyesini görmüştür. Bu iletişim artışı, politika değişikliğini temellendirme ve piyasa oyuncularına detaylı aktarabilme çabası olarak değerlendirilebilecektir. Ayrıca, yine iyimser bir iletişim ve politika ile faiz oranlarının kademeli olarak düşürüldüğü Murat Uysal döneminde de diğer başkanlık dönemlerine göre daha fazla cümle kullanılarak yazılı iletişimin artırılması, faiz indirimlerinin altında yatan sebepleri daha detaylı açıklama ihtiyacı hissedildiğini düşündürmektedir.

Hafize Gaye Erkan döneminde, okunabilirlik skorları bir nebze daha düşüş göstermiştir. Bu dönemde, cümle uzunlukları çok az da olsa yükselmiş, ancak kelime uzunlukları ise hafif gerilemiştir. Ayrıca, duyuru başına cümle sayısının belirgin şekilde düştüğü gözlemlenmektedir. Bu dönemde sıkı para politikasına geçiş yapılmış ve faiz oranları yükseltilmiştir. Faiz oranlarının yükseliş trendine girdiği son dönemde, Naci Ağbal ve ekibinin de daha az cümle kullanarak duyuru uzunluklarını kısaltması dikkati çekmektedir. Yine, faiz oranlarının sert şekilde yükseltildiği Murat Çetinkaya döneminde, incelenen tarih aralığındaki en kısa duyuru metinlerinin (duyuru başına cümle sayısı 11,43) kaleme alındığı görülmektedir. Buradan hareketle faiz artırımı dönemlerinde, TCMB tarafından daha kısa bir yazılı iletişimin tercih edildiği belirtilebilecektir. Ancak, metinlerin kısa olması, iletişimin daha net ve anlaşılır olması anlamına gelmemektedir. Son 20 yıllık dönemde, para politikaları, iletişim sıklığı ve duyuru uzunlukları değişkenlik gösterse de kullanılan kelimelerin teknik kapasitesi ve duyuruların zorluğu belli bir seviyeyi her zaman korumuştur.

Yaşar Fatih Karahan döneminde ise okunabilirlik skorları gerilemesini sürdürmüştür. Bu dönemde, bir önceki başkanlık dönemindeki sıkı para politikası devam ettirilmiş olup, 2024 yılı sonu itibarıyla faiz indirimi uygulanmaya başlamıştır. Bu noktada, önceki sıkı para politikası dönemlerine göre kullanılan cümle sayıları artmış görünse de; faiz indirimi uygulanan Murat Uysal ve Şahap Kavcıoğlu dönemlerinin cümle sayıları ile karşılaştırıldığında ise bu dönemde çok daha az cümle içeren duyurular kaleme alındığı anlaşılmaktadır. Bu dönemde hece ve karakter sayıları seviyesini yükselterek korumuş, ancak cümle uzunlukları tüm zamanların en düşük düzeyini görmüştür. Bu bağlamda, metinlerde kullanılan cümlelerin sayıları artsa da uzunlukları düşmüş ve duyuru uzunlukları fazla değişkenlik göstermemiştir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Bu çalışmada, TCMB'nin son sekiz başkanlık döneminde yayınladığı para politikası basın duyurularının metinleri üzerine okunabilirlik analizi gerçekleştirilmiştir. Bu doğrultuda hesaplanan okunabilirlik skorlarından; incelenen periyotta 13 yıl süren ilk üç başkanlık dönemi boyunca duyuru metinlerinin anlaşılabilirliğinin, üniversite eğitim düzeyi aralığının alt sınırlarında seyrettiği ve zor metin niteliği taşıdığı anlaşılmaktadır. Sonraki iki yılda ise okunabilirlik skorların bir sıçrama yaşanmış, Murat Uysal döneminde duyuru metinlerinin okuma ve anlama zorluğu ciddi artış göstermiş, Naci Ağbal döneminde ise skorlar en üst seviyeye yükselmiş ve metinlerin eğitim düzeyi karşılığı yüksek lisans aralığına geçiş yapmıştır. Sonraki başkanlık dönemlerinde okunabilirlik skorları kademeli olarak düşüş yaşamış ve ilk sıçrayış yaşanan dönemlerdeki seviyelere dönüş gerçekleşmiştir.

Özellikle son üç başkanlık döneminde okunabilirlik skorlarında yaşanan gerileme, TCMB'nin daha sade bir iletişim kurma ve mesajlarını daha geniş kitlelere ulaştırma çabasını gösterebilecek olsa da duyuru metinlerinin anlaşılabilmesi, en az üniversite veya dengi bir eğitim düzeyi gerektirmektedir. Bu bağlamda, TCMB para politikası mesajlarına kamuoyu tarafından erişilebilirliğin kısıtlı olduğu düşünülmektedir.

Merkez bankası iletişiminde okunabilirliğin artırılmasının, politika mesajlarının daha geniş kitleler tarafından anlaşılmasını sağladığı ve para politikasının etkinliğini güçlendirdiği daha önce belirtilmişti. Ayrıca, iletişimin kamuoyu tarafından daha iyi anlaşılması, merkez bankaları ve politikaları hakkında halkın gözünde güven ve kredibilite oluşturabilecektir.

Bu noktada, merkez bankası mesajlarının kamuoyu tarafından daha iyi anlaşılabilmesi için iletişim dilinin sadeleştirilmesi ve basitleştirilmesi, böylece okunabilirliğin artırılması gerekmektedir. Birçok merkez bankası son yıllarda bu yöndeki çabalarını artırmaya ve farklı denemeleri uygulamaya almaya başlamıştır.

Bu bağlamda, TCMB duyuru metinlerinin okunabilirliğinin artması ve kamuoyu katılımının yükselmesi için duyuruların çeşitlendirilmesi ve katmanlaştırılması önerilebilecektir. Bu uygulama, farklı kesimler için farklı metinler kaleme almak veya aynı metinde farklı kesimlere hitap eden farklı bölümlere yer vermek şeklinde olabilecektir. Farklı metinler veya bölümler, anlamayı kolaylaştıracak şekilde görsellerle desteklenebilecek hatta eğlenceli bir tarza büründürülebilecektir. Ayrıca, eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri ile genel kamuoyunun finansal okur yazarlığının artırılması hedeflenebilecektir. Kamuoyunun finansal konulara olan ilgisinin yükseltilmesi sayesinde merkez bankası iletişimine farklı alanlarda geri bildirimler sağlanabilecek ve iletişim karşılık bularak boyut kazanabilecektir. Geniş kitlelerden gelen bu dönüşlerden elde edilecek veriler yardımıyla daha etkin iletişim stratejileri belirlenebileceği düşünülmektedir. Bu şekilde, TCMB basın duyuruları üzerinde yapılacak içerik ve duygu analizi gibi diğer NLP teknikleri daha fazla anlam kazanabilecek, iletişim tercihlerine ve para politikalarına olan tepkiler karar vericiler ve politika üreticiler tarafından daha iyi analiz edilebilecektir.

Son olarak, diğer merkez bankalarının okunabilirlik seviyeleri ile kıyaslama yapmak gerektiğinde aynı kriterleri kullanabilmek ve genel geçer kabul görmüş ölçüm tekniklerini uygulayabilmek adına, bu çalışmada TCMB tarafından yayınlanan orijinal İngilizce duyuru metinleri kullanılmıştır. Türkçe metinler üzerinde yapılacak skor hesaplamaları, Türk dili grameri ve kelimelerinin yapısı gereği farklı sonuçlar üretebilecektir. Bu kısıtına rağmen çalışma, TCMB para politikası basın duyurularının zorluk derecelerini genel olarak belirleyerek

ve bu alanda diğer bankalarla karşılaştırma fırsatı sunarak literatüre katkı sağlamaktadır. Gelecekte, Türkçe metinler üzerinden analiz yapan çalışmalar yürütülebilecektir.

KAYNAKÇA

- Antunes H. & Lopes C.T. (2019). Analyzing the Adequacy of Readability Indicators to a Non-English Language. https://doi.org/10.1007/978-3-030-28577-7_10, Erişim Tarihi: 26.02.2025.
- Baumgärtner M. & Zahner J. (2023). Whatever it takes to understand a central banker: Embedding their words using neural networks, *Institute for Monetary and Financial Stability Working Paper Series*, No. 194.
- Bholat D. & Broughton N. & Parker A. & Ter Meer J. & Walczak E. & (2018). Enhancing central bank communications with behavioural insights. *Bank of England Staff Working Paper*, No. 750.
- Blinder A.S., Ehrmann M., Fratzscher M., Haan J.D., Jansen D.J. (2008). Central bank Communication and Monetary Policy: A Survey of Theory and Evidence. *European Central Bank Working Paper Series* No. 898.
- Carotta G. & Mello M. & Ponce J. (2023). Monetary policy communication and inflation expectations: New evidence about tone and readability. *Latin American Journal of Central Banking*, Volume 4, Issue 3, September 2023, 100088.
- Celler J.(2024). Readability and Sentiment Analysis of Central Bank Communication in Central and Eastern Europe. *Journal of Advanced Computational Intelligence and Intelligent Informatics*, Vol.28 No.4.
- Coenen G. & Ehrmann M. & Gaballo G. & Hoffmann P. & Nakov A. & Nardelli S. & Persson E. & Strasser G. (2017). Communication of monetary policy in unconventional times. *ECB Working Paper*, No 2080.
- Deslongchamps, Alexandre (2018). Readability and the Bank of Canada, <https://www.bankofcanada.ca/2018/06/staff-analytical-note-2018-20/#footnote-2>, Erişim Tarihi: 18.02.2025.
- Evdokimova T. & Mohácsi P.N. & Ponomarenko O. & Ribakova E. (2023). Central banks and policy communication: How emerging markets have outperformed the Fed and ECB. *Peterson Institute for International Economics Working Paper*, WP 23-10.
- Ferrara F.M. & Angino S. (2021). Does clarity make central banks more engaging? Lessons from ECB communications. *European Journal of Political Economy*, Volume 74, 102146.
- Fullwood J. (2016). A cat, a hat and a simple measure of gobbledygook: How readable is your writing? <https://bankunderground.co.uk/2016/10/04/a-cat-a-hat-and-a-simple-measure-of-gobbledygook-how-readable-is-your-writing/>, Erişim Tarihi: 02.03.2025.
- Glas A. & Müller L.S. (2021). Talking in a language that everyone can understand? Transparency of speeches by the ECB Executive Board. <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.3790506>, Erişim Tarihi: 17.02.2025.
- Görgün, M. F., & Demireli, E. (2025). TCMB Para Politikası Basın Duyurularının Kosinüs Benzerliği, Konu Modellemesi ve Duygu Tonu Temelinde Analizi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sayı 67, <https://doi.org/10.30794/gsijses.1611268>.
- Haldane A. (2018). Climbing the Public Engagement Ladder. *Bank of England Speech*, <https://www.bankofengland.co.uk/-/media/boe/files/speech/2018/climbing-the-public-engagement-ladder.pdf>, Erişim Tarihi: 11.03.2025.

- Haldane A. & McMahon M. (2018). Central Bank Communications and the General Public. *AEA Papers and Proceedings*, 108: 578–83.
- Huang J. & Simon J. (2021). Central Bank Communication: One Size Does Not Fit All. *Reserve Bank of Australia Research Discussion Paper*, RDP 2021-05.
- Istrefi K. (2019). Comment on: Enhancing central bank communications using simple and relatable information. *Journal of Monetary Economics*, 108 (2019) 16–20.
- Loughran T. & McDonald B. (2020). Textual Analysis in Finance. *Annual Review of Financial Economics*, 12:357–75.
- Keskin H. & Esen E. (2024). Themes and readability of integrated reports of banks from a circular economy perspective. *International Journal of Bank Marketing*, Vol. 43 No. 2, DOI: 10.1108/IJBM-01-2024-0028.
- Mathur A. & Sengupta R. (2019). Analysing monetary policy statements of the Reserve Bank of India. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3383869, Erişim Tarihi: 17.02.2025.
- Munday T. & Brookes J. (2021). Mark my words: the transmission of central bank communication to the general public via the print media. *Bank of England Staff Working Paper*, No. 944.
- Nicolay R. & Oliveira A.J. (2018). Inflation volatility, monetary policy signaling and clarity of the central bank communication: Evidence from an inflation targeting emerging economy. *Journal of Economic Studies*, Vol. 46 No. 2.
- Nicolay R. & Oliveira A.J. (2018). Inflation volatility, monetary policy signaling and clarity of the central bank communication: Evidence from an inflation targeting emerging economy. *Journal of Economic Studies*, Vol. 46 No. 2.
- Szyszko M. & Rutkowska A. & Kliber A. (2022). Do words affect expectations? The effect of central banks communication on consumer inflation expectations. *The Quarterly Review of Economics and Finance*, Volume 86.
- Tumala, M.M. & Omotosho B.S. (2019). A text mining analysis of central bank monetary policy communication in Nigeria. *CBN Journal of Applied Statistics*, Vol. 10 No. 2.

EXTENDED ABSTRACT

Central banks have increasingly focused on communication strategies in recent years to enhance the effectiveness of their monetary policies and guide market expectations. Ensuring that monetary policy decisions are correctly understood by market participants and the public can lead to the more effective achievement of policy goals. However, the technical and academic language used in central bank communications limits the level of understandability of these messages for the public.

This study examines the text structure and readability levels of 222 monetary policy press releases published by the Central Bank of the Republic of Turkey (CBRT) between 2006 and 2025. Readability analysis is conducted using widely preferred indices such as FK (Flesch-Kincaid), FOG (Gunning Fog Index), SMOG (Simple Measure of Gobbledygook), CLI (Coleman-Liau Index), ARI (Automated Readability Index), and LIX (Lesbarhetsindex). The study evaluates how the text structure of the announcements has changed over time, based on the presidencies. Additionally, to interpret readability scores, the study examines the sentence, word, syllable, and character counts in the announcement texts, as well as the average values per unit of structure.

The findings show that, starting with the presidency of Murat Uysal, the readability of the announcements decreased and became more complex. Particularly during the presidencies of Naci Ağbal and Şahap Kavcıoğlu, the announcements included longer sentences and technical terms, addressing an academic and professional readership. In the last two presidencies, simpler language began to be used; however, the announcements still maintained the characteristics of texts with low understandability and difficulty.

As a result, it is understood that the CBRT's language of monetary policy communication is not at a level that the general public can easily understand and mostly contains academic language suitable for university and graduate-level readers. This situation could make it difficult for the central bank's policy messages to effectively reach the public. It is recommended that simplified texts be used to improve readability and make them more comprehensible to the public, that the announcements be diversified, and that visual aids be included to enrich the conten